

**Vesna
Drnovšek**

**Nataša
Mirtič**

DVE

V 13. september – 13. oktober 2019
Galerija Krško

VRSTO

Nataša Mirtič,
iz cikla *Dve v vrsto*,
z intervencijo V. Drnovšek,
2019, jedkanica,
akvatinta, 71 x 42 cm.

Dve v vrsto

Vesna Drnovšek in Nataša Mirtič v Galeriji Krško predstavljata najnovejša grafična dela, ki so plod večletnega poznavanja in sodelovanja. Na Akademiji za likovno umetnost in oblikovanje v Ljubljani sta najprej študirali slikarstvo in nato pri profesorju Lojzetu Logarju opravili še magistrski študij grafike. Ob poplavi novih medijev sta vse do danes ostali grafičarki.

Z razstavo želita pokazati, kako se njuno delo na več ravneh prepleta in dopolnjuje. Obema je pomemben dolgotrajen proces, ki ju preko alkimističnih postopkov pelje od matrice do odtisa. Na razstavi v Krškem prvič drznejše vzpostavljata dialog z matrico, ki sta jo sprva obravnavali zgolj kot nosilca končnega odtisa. Z leti prakse sta se tega razmišljanja razbremenili in matrico začeli dojemati kot samostojen likovni objekt in jo postavili ob bok odtisom.

Kljub temu da se ju večkrat označuje kot naslednici Ljubljanske grafične šole, sami tega ne čutita. Nasledstvo prepoznava zgolj kot temeljito znanje tehnološkega postopka. Zakonitosti, ki jih je učila Ljubljanska grafična šola, sta v razvoju svoje umetniške prakse začeli kmalu kršiti in preurejati po svoje. Svojih matric ne uničita, ampak so te v stalnem procesu spreminjanja. Verjetno jih ne bomo več videli točno takih, saj jih bosta jedkali naprej ali uporabili v drugem kontekstu. Lahko bi rekli, da jih reciklirata in bi se s tem tematsko približali aktualni družbeni temi. Vendar umetnici recikliranje znotraj svoje ustvarjalne prakse razume vsaka po svoje: Nataša Mirtič je začela stare matrice kombinirati z novimi, in na ta način graditi svoj likovni jezik, Vesna Drnovšek pa odtiskuje tudi najdene predmete. Med pripravami za razstavo *Dve v vrsto* sta si matrice začeli med seboj podajati in uporabljati pri iskanju novih kompozicijskih rešitev. V vsaki Nataši najdemo Vesno in v vsaki Vesni prepoznamo Natašo.

NS: Ali je bil izbor medija povezan z vajinima karakterjema?

NM: Seveda je bil.

VD: Meni se je takrat zdelo slikarstvo tako zategnjeno. Vsi so ga takrat (konec devetdesetih) jemali tako sveto, preveč resno. Jaz sem tako težko delala. Vse je bilo tako usodno. Video in instalacije mi niso bile blizu. Grafični atelje, kjer sem lahko delala karkoli, pa je bil do 12. ure prazen.

NM: Tudi jaz sem bila v stiski. Čutila sem pritisk nekaterih profesorjev. Glavni problem pri slikarstvu je zame bil, da takoj vidiš, kaj nastane. Se mi zdi, da je bil to zame dodaten pritisk, ker hočeš takoj narediti perfektno sliko in nimaš časovne distance. Grafični atelje pa je nudil mir, poleg tega mi grafika tudi karakterno bolj ustreza, ker potrebujem presečenjenja, ki nastanejo med delom in jih ne moreš predvideti, zato nanje odreagiraš. To mi je bil vedno izziv. Iztočnice pri grafiki so lahko tudi napake, ki nastajajo pri tehničnem delu priprave matrice in omogočajo nove prijeme.

VD: Fizično in miselno se prepletata, roka je podaljšek misli. Material, ki je ključen, se drugače obrne in ti v delovnem procesu odgovarja – vzpostavi se dialog med mislijo in materialom. Včasih ko kaj izjedkaš in odtisneš, pa ni tako, kot si si zamislil, ampak je povsem drugače, lahko to obrneš sebi v prid in dodaš še kaj drugega. To ni kot linorez, kjer prekopiraš, obrežeš, odtisneš.

NM: Pri meni pri grafiki ne pride toliko do izraza strah pred materialom kot pri drugih tehnikah. Profesor Jemec nam je govoril o strahu pred belim platnom.

VD: Jaz imam grozen strah pred materialom, strašno se bojim nove cinkove plošče.

NM: Fino je, če cinkovo ploščo sam pripraviš, razrežeš, razmastiš, nabrusiš. Profesor Logar je ta postopek opisoval skoraj erotično, da jo moraš toliko časa božati, da sprejme toploto telesa. Jaz sem strah pred materialom premagala ravno s tem. Grafična cinkova plošča je zelo hladna. Ko jo začneš obdelovati, jedkati, jo mehčaš. Vedno me je fasciniralo, da iz tiste na videz in dotik hladne plošče lahko pridejo ven takšne stvaritve.

Vesna Drnovšek,
iz cikla *Dve v vrsto,*
z intervencijo N. Mirtič,
2019, kolagrafija, jedkanica,
akvatinta, 100 x 70 cm.

NS: Združuje vaju tema recikliranja. Vesna, ti matrice najdeš vsepovsod okoli sebe.

VD: Imela sem idejo, da bi eno ploščo toliko izjedkala, da se iz nje ne bo dalo nič več narediti. Ugotovila sem, da lahko pri tem vztrajaš še naslednjih dvajset let. Recikliranje se je pojavilo iz nuje, ker sem bila že na faksu brez denarja. Takrat sem ponovno delala z že uporabljenimi ploščami, z matricami, ki so ležale naokoli. Obrnila sem ploščo in delala svojo podobo.

NM: Jaz pa reciklažo razumem drugače. Ko sem se dejansko osvobodila tega, da mora biti matrica uporabljena enkrat in oštevilčena, sem začela matrice v prvi fazi dodelovati in jih ponovno uporabljati. Nato pa sem začela stare matrice kombinirati z novimi. To mi je bil tudi izziv, saj tako začneš graditi svoj likovni jezik. Lažje mi je bilo povezovati novejši stvari s starejšimi. In še vedno uporabim kakšne matrice izpred dvajsetih let. Zadnje čase matrice manj predelujem, ker je moj jezik izdelan in že tudi močno minimaliziran. V nasprotju z Vesno delam grafike, ki jih je težje dodelovati, zato jih raje vkomponiram v nove.

VD: Jaz vse prejedkam. Tudi po tleh pobiram stvari in jih odtisnem, ker me zanima, kako se bodo odtisnile. Enkrat sem našla Nivea kremo v tubi, ki je bila že stokrat povožena. Ko sem jo odtisnila, je pod prešo kar špricalo, dobila sem mešanico kreme in zemlje, ki je bila vidna na odtisu. Ampak to je samo en odtis – kot monotipija.

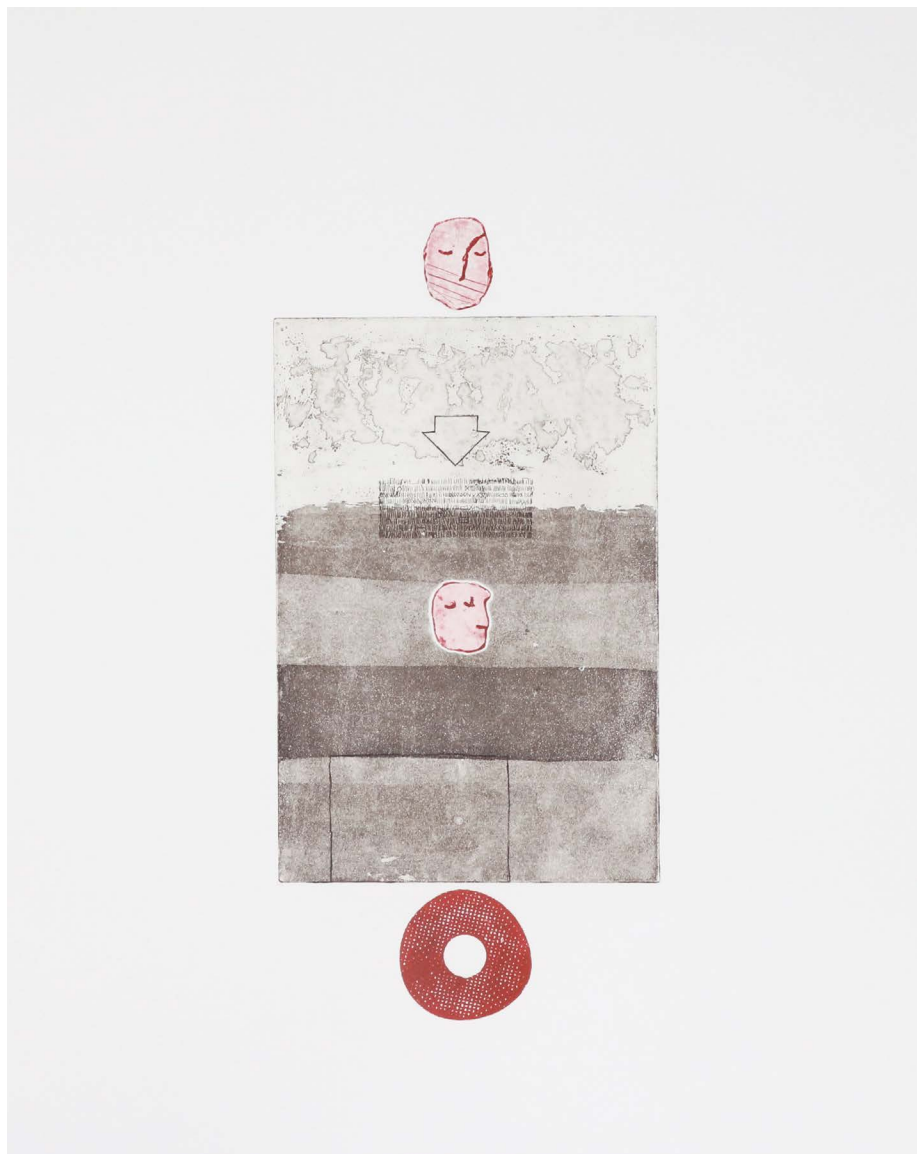
NM: K reciklaži imava drugačen pristop. Jaz recikliram v smislu ponovne uporabe iste plošče, ti pa recikliraš stvari, ki jih najdeš npr. na ulici. Jaz imam pri tem nek red s svojimi matricami, ki so stare deset, petnajst let in so ponovno uporabljene. S tem sem ustvarila neko (ustvarjalno) linijo, ki jo vlečem naprej v nova dela.

VD: Jaz sem ugotovila, da moram narediti rez, matrice vreči proč. Ne smem jih gledati. Začnem na novo in jih potem, ko začnem novo delo, obrnem.

NM: Precej radikalno. Kar v želodcu me stiska, če pomislim, da bi morala zdaj to narediti.

VD: Jaz sem tudi tako razmišljala in propagirala, da bi

Nataša Mirtič,
iz cikla *Dve v vrsto*,
z intervencijo V. Drnovšek,
2019, jedkanica,
akvatinta, 71 x 42 cm.

matrico uporabljala, dokler ne ponikne v nič. Življenje materiala, ki se transformira. Ampak sredi poti sem ugotovila, da tega koncepta nikoli ne bo konec. In tako ali tako nikogar ne zanima. In sem to opustila.

NS: Nataša, v svoje delo si vpeljevala prepoznavne logotipe podjetij, znake za recikliranje itd. Po drugi stani pa si vpeljevala lastno pisavo, ki predstavlja posameznikov individuum.

NM: Dogajanje okoli tebe se te slej ko prej dotakne. Okoli sebe sem začela opazovati vse več znakov, ki smo se jih že tako navadili, da jih sploh ne vidimo več. Logotipi so me zanimali kot likovni znaki, ne toliko njihov pomen. Ravno tako sem začela vključevati svojo pisavo. Marsikdo hoče to pisavo razbrati, saj dejansko nekaj piše, ampak to ni bil moj namen. Uporabim jo kot likovni znak, kot ploskev, ki jo napolnim s svojo pisavo. Pisava je nekaj živega, intimnega, podaljšek moje misli. Včasih sem vsako misel, ki mi je padla na pamet, vpisala v ploščo in namenoma pustila napol neberljivo, ker nisem želela, da bi berljiv zapis gledalca zapeljal v vsebino zapisanega, ampak da bi se pisava videla kot risba. V nekem trenutku so postale moje grafike abstraktne in sem čutila potrebo, da vključim elemente iz preteklosti, ko sem še delala prepoznavne predmete in znake, ki so nas vsepovsod obkrožali. Malo sem želela opozarjati na aktualne teme, vendar ne preveč, ker nisem želela, da bi prišla vsebina v prvi plan. Izziv se mi zdi to vklopiti v likovno umetnost in najti razmerje, v katerem vsebina ne pretehta nad likovno formo. Vse znake, ki jih uporabim, skrbno pretehtam v kompoziciji. Sprašujem se, kam bo vključen, da bo likovno urejeno, da ni vsa teža na prepoznavnem znaku.

NS: Imata kakšne teme, na katere delata?

VD: Samoizpraševanje, človek. Delam v obliki dnevnika. Zanimajo me bivanjske teme.

NM: Teme so ponotranjene. Izhajajo iz dnevnih informacij. In to se nenačrtovano prikrade v tvoje delo. Vplivajo tako osebne življenjske okoliščine kot tudi globalne.

VD: Pri meni je to mogoče bolj berljivo, ker delam figure. S figuro sporočam žalost ali pa izgubljenost, poskušam se približati temu občutku.

NS: Kako izbirata barve? Imajo morda asociativne pomene?

VD: Jaz jih uporabljam slikarsko, mešam jih. Zato naredim veliko odtisov, da ugotovim, katera se mi zdi v redu. Hočem podpreti neko občutje, zato se odločim za neko npr. toplo barvo. Potem pa me zanima, kakšen bi bil isti prizor v hladni barvi. Grafika z uporabo nove barve govori drugo zgodbo, cela vsebina je drugačna. Z barvami izražam tesnobo ali pa veselje. Barva mi je prav tako pomembna kot matrica.

NM: Pri meni je imela recimo rdeča barva na začetku poti zelo simbolno vlogo, ker sem bila v tistem obdobju nekoliko izgubljena in sem potrebovala neko močno barvo. Z rdečo barvo in močnimi potezami sem bila tudi opažena na 6. bienalu slovenske grafike. Kmalu me je začela ta barva omejevati, ker so vsi od mene pričakovali rdeče grafike. Nato sem začela uporabljati sephio, ker so mi vseč njeni odtenki. Ko je zgoščena, je hladna in temna, ko je nežna, ima v sebi toplino. Bolj kot z barvami v slikarskem smislu se ukvarjam z razmerji in s težo barvnih ploskev. Ko določam ta razmerja, porabim zelo veliko papirja. Barve so umeščene zelo pretehtano: kako velika bo ta površina, na katerem mestu bo postavljena. Barva me ne pritegne toliko vsebinsko, vsaj zavestno ne, kot to, kakšen efekt z njo dosežem, kakšno težo ima v razmerju do črnine.

VD: Grafika me ne omejuje. Ni nič manj odprta kot slikarstvo. Delam lahko vse, kar se domislim. Težko rečem, katero barvo sem uporabila, ker sem zmešala malo angleško rdeče, malo druge rdeče, potem sem dodala malo rumene; in je bila prava.

Vesna Drnovšek in Nataša Mirtič sta v preteklosti nekajkrat s samostojnimi deli sodelovali na skupinskih razstavah. S pripravo razstave *Dve v vrsto* sta si odprli možnost, da vsaka na novo razišče premise svojega dela. V dolgotrajnem procesu medsebojnega sodelovanja sta v najnovejših delih združili svoja raznolika, na prvi pogled nezdružljiva procesa likovnega ustvarjanja. Vesnin sproščen pristop v eksperimentiranju in Natašino fokusirano ter dovršeno formalno izvedbo sta prevedli v dialoško izmenjavo idej, misli in matric. Te se z odtisi na papirju prepletajo v igrivo postavitev in na razgibanih stenah Galerije Krško tvorijo homogeno celoto.

Two in a Row

Vesna Drnovšek and Nataša Mirtič are presenting their latest graphic works at Krško Gallery, which come as a result of years of friendship and collaboration. They first studied Painting at the Academy of Fine Arts and Design in Ljubljana, and then went on to do a master's degree in Printmaking in the class of Professor Lojze Logar. Despite the flood of new media, they have remained printmakers to this day.

The exhibition aims to show how their work interweaves and complements on various levels. Important to both artists is the longlasting procedure that leads from the matrix to the impression through various alchemistic processes. At the exhibition in Krško, they both take on a bolder dialogue with the matrix for the first time, which was initially regarded only as the support to the final impression. Over the years of practice, they have shaken off this thinking and began to perceive the matrix as a stand-alone art object on a par with the print.

Even though both artists are often designated as the successors of the Ljubljana School of Graphic Arts, they do not feel this themselves. They recognise this heritage only as possessing a thorough knowledge of the technological process. They soon began to go against and reformulate the principles taught by the Ljubljana School of Graphic Arts during the course of the development of their art practice. They do not destroy their matrices. Rather, these are in a constant process of change. We will probably never see them exactly as they are now, as they will continue to etch into or use them in a different context. We could say that the artists recycle them, and this could lead us close to a topical social issue. However, they both understand recycling within their own creative practice in their own ways: Nataša Mirtič started to combine old matrices with new ones, hence building her pictorial language in such a way, whereas Vesna Drnovšek also uses found objects to make her prints. In preparation for the *Two in a Row* exhibition, they began to interchange and use each other's matrices in the search for new compositional solutions. In every Nataša we find Vesna, and in every Vesna we recognise Nataša.

Vesna Drnovšek je bila rojena leta 1973 v Trbovljah. Leta 1997 diplomirala na ljubljanski Akademiji za likovno umetnost in oblikovanje pri profesorju Andreju Jemcu, smer slikarstvo. Na isti akademiji je leta 2001 pri profesorju Lojzetu Logarju zaključila še magistrski študij grafike. Živi in dela v Ljubljani.

Vesna Drnovšek was born in 1973 in Trbovlje, Slovenia. She graduated in Painting from The Academy of Fine Arts in Ljubljana in 1997, where she also completed her master's degree in Printmaking under the mentorship of Professor Lojze Logar in 2001. She lives and works in Ljubljana.

Vesna Drnovšek
Novo Polje c. XII/9
1260 Ljubljana – Polje
drnovsek.vesna@gmail.com

Nataša Mirtič je bila rojena leta 1973 v Novem mestu. Leta 1997 je diplomirala iz slikarstva na Akademiji za likovno umetnost in oblikovanje v Ljubljani, leta 2001 pa končala še magisterij iz grafike. V svoji likovni praksi se primarno posveča jedkanici. Živi in dela v Novem mestu, kot samostojna ustvarjalka v kulturi.

Nataša Mirtič was born in 1973 in Novo mesto, Slovenia. She graduated from the Department of Painting at Ljubljana's Academy of Fine Arts and Design in 1997. In 2001, she also completed a master's degree in Printmaking at same institution. She devote herself exclusively to printmaking, and specifically to one of its classic forms: etching. She lives and works in Novo mesto as a free-lance artist.

Vesna Drnovšek,
iz cikla *Dve v vrsto*,
z intervencijo N. Mirtič,
2019, kolagrafija, jedkanica,
akvatinta, 100 x 70 cm.

Nataša Mirtič
Pod Trško goro 32
8000 Novo mesto
mirtic.natasa@gmail.com

galerijakrško

Kulturni dom Krško,
enota Galerija Krško
Valvasorjevo nabrežje 4, 8270 Krško
e: info@galerijakrsko.si
www.galerijakrsko.si

Izdajatelj / *Publisher*
Kulturni dom Krško / *Krško Cultural Centre*
Direktorica / *Director*
Darja Planinc

Avtorici razstave / *Authors*
Vesna Drnovšek in Nataša Mirtič
Postavitev razstave / *Exhibition set-up*
Vesna Drnovšek, Nataša Mirtič,

Nina Sotelšek
Besedilo in kustosinja razstave / *Text and curator of the exhibition*
Nina Sotelšek

Jezikovni pregled / *Proofreading in Slovene*
Irena Destovnik

Prevod v angleški jezik / *Slovene-to-English translation*
Arven Šakti Kralj Szomi

Ambientalne fotografije / *Ambient photographs*
Nina Sotelšek

Oblikovanje / *Design*
Nina Sotelšek

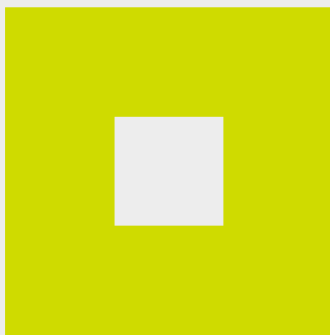
Tisk / *Print*
Forma Brežice

Naklada / *Edition*

250 izvodov / *250 copies*

Krško, 13. september 2019 / *Krško, September 13th 2019*

galerija**krško**